

Zahvalan sam Andriji Zirdumu što me potakao da za neku obljetnicu njezina autora prevedem najdužu pjesmu, Josićevu *Elegiju o novoj godini*, a onda je znatiželja učinila svoje: sabrao sam i preveo sve pjesme. Posebnu zahvalnost dugujem Željki Čorak: bez popusta je inzistirala na onom najboljem, zaslužna je za toliko dobrih rješenja i – ne manje važno – kao prvi čitatelj prijevoda upozorila me je na moguće dvojbe i nejasnoće u budućih čitatelja.

Blaž Josić
Elegija o Novoj godini
Oda Petru Klobusitzkom

Blaž Josić

Elegia in Novo anno

O! deceat quantis hoc auspicium celebrare
 Anni, Iane biceps! plausibus atque iocis.
 En recreat camporum gramina Phoebus Olympo
 Fulgidus, et radios spargit in orbe novos. 20
 Tu frustra Siberiadem fera bruma rigorem
 Stringis, cede novus dimicat axe dies.
 Slavjana terrarum celeberrima Musa nitescens,
 Illyricis populis gaudia fausta canit.¹
 Cuius voce audita surgit Nuncius Hermes,
 Atque per aethereum currit inane celer:
 Convocat et Socias, queis tunc praesedit Apollo,
 Comica tum Clio, docta Thalia dein.
 Post has Pannoniae niveo redimita colore
 Musa venusta, simul cum sociabus erat.
 Quas olim Hungariae coniunxit sacra Corona
 Natio sed quarum Thracia nomen habet.
 Haeque Aquilae cum stella gentis signa tenebant
 Vestitae nivea, purpureaque stola.
 Ast supereminuit cunctas, sed dispare veste
 Serblica, nam placidos edidit illa sonos.
 Signum: crux argentea, lunae dimidiumque
 Decrescens fuerat, bissus eratque color.
 Tandem Monte-Negrina fuit, vestita colore
 Subviridi. Roseo Dalmata talis erat.
 Excipiebat eas Bosnae decorata colore
 Coccineo, lunae signa tenente stola.
 Musa quidem Bosnae splendebat sede corusca
 Attamen et vultu collacrymata fuit.
 Hanc reliquae sequebantur Quarum fine carebant
 Cantus, sed Bosnae Musa modesta silet.

30 40

Blaž Josić

Elegija o Novoj godini

Dvoliki Jane, ej, s koliko li klicanja, igre
 Treba slaviti sad znamenje godine te!
 Livadne trave, eno, obnavlja s Olimpa Febo
 Blještavi, zrakama sav novim obasipajući svijet. 20
 Kruta studi, zalud pritežeš Sibersku zimu.
 Bježi! Bori se nov Suncu s osovine dan.
 Blistajući sjajem zemalja slavjanskih preslavna Muza
 Ilirskim pucima, gle, naviješta radostan tren.¹
 Njezin čuvši kliktaj Glasnik ustaje Hermo,
 Beskrajne neba on prostore prelijeće brz.
 Saziva Družice on, Apolon vođaše tad ih,
 Komička Klijja je tu, Talija učena k tom.
 Muza Panonka njih obučena u haljinu snježnu
 Dražesna slijedi i zbor družica njezinh s njom. 30
 Ugarska Kruna je njih onomad spojila sveta,
 Svoje pak ime taj dobi od Tracije puk.
 Grimizne, snježne halje Orli odjenuv ovi
 Nose zvjezdani stijeg, znamenje narodu tom.
 Redom ih Srpskinja Muza, ali drugačijeg ruha,
 Nadvisi, izvodeć svoj veoma mileni pjev.
 Srebrn krst joj znamenje, pola mjeseca jošte
 Kada opada već, damastna haljina kras. 40
 Potom Muza Crnogorka bje u zelenoj halji.
 Muza Dalmatinka svoj ružičast nosaše skut.
 Bosanka bješe iza njih tad obučena u halju
 Grimiznu. Njoj ko znak mjesec na odjeći sja.
 Bosanka Muza sja na tronu blistavu sjedeć,
 Ali joj lice bje suzama prekrito sve.
 Za njom su stupale druge, pjesme beskrajne sričuć,
 Čedna Muza tek Bosanka mučaše sved.

30 40

¹ Razliku imena nipošto ja ne istražujem ovđje:
 Hoću li Ilir bit? Ili se Srbinom zvat?
 Nego ime Ilir mome odgovara metru.
 Stoga po želji svak vlastitoj može se zvat.

¹ Non agimus nos de discrimine Nominis isthic:
 Illyrus anne forem? Serbne vocandus ero?
 Sed quia vox metris magis Illyra consona nostris,
 Cuilibet hinc Nomen: quod quis amat, sit ei!

A polonov upit

„Quid tristaris ave! Slavorum Filia matris?“
 Cui Praeses dixit: „quid lacrymata siles?
 Gaudii adest tempus non hic non tristia prosunt,
 Anxia quid dubitas? cum novus annus adest.“

50

A polonov upit

Kliče Predvodnik njoj: „Zbog čega žalosna šutiš,
 Suze liješ ti, materi Slavjana Kći?
 Radosti čas je tu, ta čemužalosti služe?
 Nova je godina tu, što će ti krzmanje to?“

50

P j e s n i k

Ingemit et duplices tendens ad sidera palmas,²
 Suspirans audi flendo respondit ei:

Govor Muze Bosanke

„Non ignoro euidem praesto iam gaudia adesse,
 Quae mundi tendunt has recreare plagas.
 Non ignoro melosque novum effudisse per orbem;
 Sed mea sunt tristi colla subacta iugo.
 Quo premor heu! trecentos, bis triginta per annos,
 His superadde novem bis, lacrymosa gemens.
 Quapropter validae sunt vires debilitatae,
 Cum moestis laeti nescia serva forem.

60

Et decor evanuit faciei vertice crines
 Disparuere mei, corpus, et ossa trement.
 Evulsi dentes, vocem vix mittere possum,
 Vultum formosum ruga senilis arat.
 Neque pedes possunt nunc indulgere choreis,
 Quid dico? gressum figere necque valent.

Mutatus color optimus est, et forma venusta
 Destituta oculis gentis amica gemo.

Necque locus iucundis plausibus hic datur ullus
 Perpetuus potius moeror, et angor adest.
 Amplius implacabilis est mihi Numinis ira,
 Flectere quam possem nescio cuius ope.
 Munera dosque placeret, si, vel victima forsan,

Agnelli caderent mox, caderentque boves.

Nec iam placantur precibus, votisque Deorum

Aures, nulla placent pignora cordis eis.

Caetera ne referam, quae vos perspecta tenetis,

Et propriis oculis cernere cuncta licet.

60

Jerbo ču tuzi rob radost ne poznajuć bit.
 Dražesti nestade s obraza mojih, tjemena vlassi
 Ne krase negdašnje sad, tijelu podrhtava kost.
 Pali zubi sv i glasom jedva se glasam,
 Lišcu lijepom rug starački izbrazda plug.
 Ne mogu noge sad poskočit, kolo poigrat.
 Što izustih? Čak upravit običan krok!
 Lijepa boja se promijeni skroz i dražesni oblik
 Nije vidjeti već, drag mi oplakujem puk.
 Nikakva mjesta nema radosnu klicanju ovdje,
 Vječna je radije bol, tjeskobnost umjesna tu.

70

Odveć se na me razgnjevi Bog neumoljivo srdit,
 Skloniti njega čim, dosjetit ne znam se sad.
 Da su mu darovi mili, žrtva da mu se sviđa,
 Janjci pali bi već, volovi pali bi tad.

Molbu, zavjet ne sluša Bog i nikakav srca

Darak nije mu drag, da bi ga primio on.

Drugo ne spominjem već jer stoji pred vama jasno,

Vlastitim očima to možete motriti sve.

A polonov upit

„Quid tristaris ave! Slavorum Filia matris?“
 Cui Praeses dixit: „quid lacrymata siles?
 Gaudii adest tempus non hic non tristia prosunt,
 Anxia quid dubitas? cum novus annus adest.“

50

P j e s n i k

Ingemit et duplices tendens ad sidera palmas,²
 Suspirans audi flendo respondit ei:

Govor Muze Bosanke

„Non ignoro euidem praesto iam gaudia adesse,
 Quae mundi tendunt has recreare plagas.
 Non ignoro melosque novum effudisse per orbem;
 Sed mea sunt tristi colla subacta iugo.
 Quo premor heu! trecentos, bis triginta per annos,
 His superadde novem bis, lacrymosa gemens.
 Quapropter validae sunt vires debilitatae,
 Cum moestis laeti nescia serva forem.

Et decor evanuit faciei vertice crines
 Disparuere mei, corpus, et ossa trement.

Evulsi dentes, vocem vix mittere possum,
 Vultum formosum ruga senilis arat.

Neque pedes possunt nunc indulgere choreis,
 Quid dico? gressum figere necque valent.

Mutatus color optimus est, et forma venusta
 Destituta oculis gentis amica gemo.

Necque locus iucundis plausibus hic datur ullus
 Perpetuus potius moeror, et angor adest.

Amplius implacabilis est mihi Numinis ira,
 Flectere quam possem nescio cuius ope.

Munera dosque placeret, si, vel victima forsan,

Agnelli caderent mox, caderentque boves.

Nec iam placantur precibus, votisque Deorum

Aures, nulla placent pignora cordis eis.

Caetera ne referam, quae vos perspecta tenetis,

Et propriis oculis cernere cuncta licet.

² Virgil² Vergilije, *Eneida*, I, 93

Sed memorare iuvat succinto carmine Bosnae Cuncta per undenos tristia fata pedes.	80
Aspice nunc RAMMAM cum KONJICZ quomodo profert Spinas et tribulos, contenebrata malis.	
Respice qua ratione feris habitacula praebet BOBACIUM, silvis ruderibusque ferax,	
Cui iam nunc aditus nullus patet, introitusque Indigitent quamvis rudera adusque locum.	
Quomodo plumbiferum iacet OLOVO consita rhamnis Hostis ubi aequavit templa, domusque solo.	320
Alma fodinis argenti non floret, et auri SREBRENIK, potius saxa, ferasque parit.	
Aut decor antiquus, mansit fors ille SALINIS, ³ Hei! mihi vel facinus commemorare pudet.	
Non habet antiquum splendorem regia JAJCZE, Nec cives prisca nobilitate satos.	
Non stat vixque locus cognoscitur amplius arcis KOZLAE, sed solum fragmina nuda manent.	
Aut quid SARALIUM, vel TRAVNIK esse putares? ⁴ Sunt caput hae scelerum, nequitiaeque parens.	330
Splendida iam visuntur nulla palatia Regni, Templa Tonanti absunt aedificata Deo.	
Prout modo cernuntur vestigia nulla viarum, Sic cultura viget nulla per arva mea.	
Ruricolis vici, ac allodia destituuntur, Exulat in riguis pressus arator agris.	
Hostis namque malus metit: et quod seminat alter,	

BI AŽ JOSIĆ: ELEGIJA O NOVOJ GODINI

Ali Bosne ja tegobu spomenuti moram Prikladnom pjesmom tom stopa jedanest što zna. Gledaj RAMU sad sa KONJICEM: kako li oni Rađaju trnje i drač, zala ih prekrio mrak. Gledaj na koji način zvijerima stanište pruža BOBOVAC, kojem je plod žbunje i kamenje tek. Već mu ne vodi put nit ikakav ulaz se širi, Mada za mjestom još kamenje vapije to. Kako je u glog zaraslo po rudi OLOVO zvano, Kada dušmanin s tlom dvorove sravni i hram. Rudnik srebra i zlata, ne cvjeta SREBRENIK dragi, Prije sada on kamenje rađa i zvijer. Možda li drevni sjaj preosta SOLIMA onaj?³ Jao! Mene je stid zlodjelo spominjat to. Kraljevsko JAJCÉ nema ništa od ugleda drevnog, Građana nema što plod plemenit bje im i star. KOZLOGRAD tvrđa ne stoji, i mjesto joj poznajes jedva, Nego goli tek ulomci stoje ko trag. Što li SARAJ-GRAD il Travnik misliš da jesu?⁴ Zločina glava su ti, oni porađaju zlo. Ne možeš više vidjeti Kraljevskih palača sjajnih, Sami gromovni Bog izgrađen izgubi gram. Ko što se ne vide sad od putova tragovi kakvi, Tako ni polja mi sva nikakav ne ore plug. Bivaju sela težaci i posjeda lišeni svojih, Orač ko prognanik to vlažno obrađuje tlo. Dušmanin, naime, zao žanje što posije drugi,	80 320 330

³ Duplex olim non parum splendida exstebat, Salarium (Turcis Tuzla) Civitas, a saleis puteis nomen mutuata, Superiori quippe, et Inferior. Quae subacta iam Bosna dudum Regibus Hung. paruerunt, quas Matthias Corvinus cum aliis quibusdam defendebat. Sed anno 1689 Superior a rabie Turcarum ita deleta fuit, ut nec lapis super lapidem permanserit, vixque hodie locus eius unice scitur; ubi etiam Conventus Religiosi Guardianus, et Vicarius capti, ille Laurent. Mart. hic Bartholom. Apost. Sectatores pro fide fuere. – Inferior aequa misere devastata quidem, sed et hodie populosa Turcarum Civitas est, sedem Tuzla-Paschae dicto praebens, minime tamen splendida. Hanc etiam Christiani utriusque Religionis incolunt, qui ut e recentissimis relationibus innotuit (Serb. Narod. Nov. Nr. 88. anni 1841) relicts domibus, fundis, ac possessionibus propriis dolorose exceedere iubentur. Quod etiam in Herczegovina Mostarini accidit.

⁴ Sararium (Bosna Saraj, Sarajevo) totius Metropolis Bosnae, Civitas impopulatione 80 000. amoenitate, situatione, divitiisque omnes superat reliquias Bosnae Civitates; cuius Fundatrix dicitur Mater Mohamedis II. Quae per Usren-Begh Sororis Sultani Filium ampliata, et ad formam Adrianopolitanae renovata fuit. – Sararium nobilissima Moschea Usren-Beghi dicta, ad quam marmoreae columnae ex Ecclesia Christianorum translatae sunt, maxime exornat, hac solo aquata. Sedem subinde Vezirio, et ordinarie Episcopo G. R. n. U. seu Metropolitatae praebet. – Travnik secunda Bosnae Civitas, ubi Vezirius cum ordinaria mili-

³ Postojala su nekoć dva ne malo sjajna grada Soli (turski Tuzla), nazvani po slanim bunarima, naime Gornje i Donje Soli. One su se, pošto je Bosna već odavno bila zauzeta, pokoravale Ugarskim Kraljevima, te ih je s još nekim branio Matija Korvin. Ali godine 1689. bijesni su Turci tako razorili Gornje Soli da nije ostao ni kamen na kamenu, pa se danas i samo njihovo mjesto jedva razaznaje. Ondje su zarobljeni i Gvardijan i Vikar Redovničkog Samostana, te je prvi za vjeru skončao poput Lovre Mučenika, a drugi poput Apostola Bartolomeja. Donje su Soli jednako jadno uništene, ali je to i danas dobro naseljen Turski grad, sjedište Tuzlanskog Paše, ali nimalo sjajno. Grad nastavaju i Kršćani obaju Obreda, kojima žalosnim – kako je razvidno iz posljednjih vijesti (Srbske Narodne Novine, br. 8, 1841) – biva naredivano da napuste vlastito kuće, imanja i posjede te se isele. To se događa i u Hercegovini, u Mostaru.

⁴ Bosna-Saraj, Sarajevo, Metropolja cijele Bosne, grad s 80 000 stanovnika, nadvisuje sve druge Grado-ve u Bosni i Jukopušči, položajem i bogatstvom. Njegovom se utemeljiteljem smatra Majka Mehmeda II. Proširoj ga je Husrev-beg, Sultanov Sestrić, i obnovio po uzoru na Hadrijanopol. Sarajevu je najveći ures najslavnija Džamija, Husrev-begova, za koju su doneseni stupovi iz Kršćanske Crkve pošto je ona sa zemljom srađnjena. U njemu je povremeno sjedište Veziru i redovito Episkopu Grčkom Nesjedinjenom s Rimom ili Mitropolitu. – Travnik je drugi grad u Bosni, gdje stoluje Vezir s redovitom vojskom. – Jajce, ne-

Alter – id ille rapit – quod metit, aut quod arat.
 Alter quod plantat pro sera posteritate,
     Destruit hoc; fructus ne ferat inde sibi.
 Aut aliter vindictam sumit ne pius inde
     Christicola auxilium quomodocunque ferat.
 Hinc est quod lamentetur cum paupere dives,
     Cum populo Pastor, servus, herusque simul.

340

Tantus ubique tremor, calamo Ciceronis egerem,
     Si prout est totum delineare velim.
 Fluvius est provisus nullus ponte, scholarum
     Diruta ruderibus tecta sepulta iacent.
 Ipsaque disciplina, ac ordo disparuerunt,
     Iura iacent annis tot violata mea.
 Accumulatque malis mala, dum praedatur ubique
     Hostis inops, quosvis clamve, palamve necans.
 Morte nec humana plectit, sed lugubre fatum!
     Saepius excoriat, saepius igne cremat.
 Quid plus? regnat adhuc mors crudelissima Pali,
     Mors, qua conceptu tristior esse nequit.
 Et mihi crede! brevi si persequer omnia fleres,
     Nec possent lacrymas dissimulare genae.
 Nostra per adversas titubat fortuna procellas,
     Vitanti scyllam, saepe charibdis adest.
 Nam seu specto statum, mala seu considero nostra
     Sorte mea nunquam tristior esse potest.

350

Illa ego Bosniaci, quondam laudabilis orbis
     Musa, sub angusto carcere clausa gemo!
 Illa ego nunc tristes solamen amabile gentis,
     Exigo Musa dies, tristia quaeque ferens!
 Illa ego proh! magni Illyrici quondam celebrata
     Pars Regni, nunc heu! carcere clausa tremo!
 Illa ego purpureis quondam laudata labellis,

360

Žanje li, ore li tko, jednako ugrabi on.
 Ako li drugi sadi što za kasnu budućnost,
     Ovaj mu siječe to, otud da ne bere plod.
 Ili se drukčije zna osvetit, da pobožan ne bi
     Kršćanin pomoć čim mogao odnekud stec.
 S tog se razloga isto jada siromah i bogat,
     Pastir i njegov puk, gazda i najamnik s njim.

Toliko je posvuda strah, Ciceronovo trebo bih pero
     Ako opisat sve htio bih kao što jest.

Nijedna rijeka mosta nema, pokopan leži
     Srušeni školski krov, kamen ga prekriva sad.
 Iščezla sama je stega, a s njom i poredak minu,

Tolika ljeta već prava mi vrijedaju sva.
 Zločin gomila na zločin, dok dušmanin pohlepno pljačka,
     Posvud ubijajući sve, noć li je ili je dan.

Ljudskom ne ubija smrću, nego, sudbe lijadne!
     Kožu dere sad, na vatri spaljuje sad.

Što li više? Smrt sa kolca okrutna dosad
     Vlada, može li smrt tužniju smisliti tko?

Vjeruj meni, plako bi sve da ti opišem kratko,
     Niti obraz tvoj suze bi mogao skrit.

Porad suprotnih bura tetura sudbina naša:
     Scilu izbjegne l tko, često je Haribda tu.
 Gledao naime stanje il jade promatrao naše,
     Nikad od usuda mog tužniji ne može bit.

Ona ja sam od Bosanskog nekoć dičnoga kraja
     Muza, iz tjesna mog zatvora ori se plač.

Ona ja sam Muza od drage utjehe puku,
     Žalosne odgonim dne, podnoseć žalosti sve.

Ona ja sam Kraljevstva Ilirskog velikog nekoć
     Slavljen dio, joj! drhtim u zatvoru sad!

Ona ja sam od usana rujnih slavljeni nekoć,

340

350

360

tia residet. — Jajcze olim Sedes Regum, in qua actu exstat Moschea ex Ecclesia S. Lucae conversa, et Reliquias eiusdem Lucae asservans (teste Comit. Spalat. Epist. ad Duxem Christophorum Maurum, ex Archivo Vaticano protracta), quam Turcae frequentare ex causa hucdam nobis incognita verentur. Reliquae vero Civitates et Arces, mox adductae nullius fere momenti censemur, solum propter antiquitatem celebres sunt, et Christianis hodie penes illas transeuntibus lacrymas causant.

koć Sjedište Kraljeva, u kojem sada postoji Džamija nastala od Crkve Sv. Luke, a u njoj se čuvaju i Reliqvije toga istog Luke (kako svjedoči pismo Splitskog Kneza Vojvodi Kristoforu Mauru, izvađeno iz Vatikanskog Arhiva); nju posjećivati Turci se plaše, s razloga do danas nam nepoznata. — Ostali pak Gradovi i Tvrđe već navedeni ne smatraju se uopće važnima, a slavni su samo zbog drevnosti, Kršćanima pak koji danas pokraj njih prolaze mame suze.

Tanto nunc misere pressa pudore, fruor.
 Sum misera haec brevis est cunctorum summa malorum
 Conceptu brevior qua nequit esse meo.
 O! utinam nunquam mundo vel parta fuisse,
     Non morerer toties, mors mihi grata foret!
 O! si nec primae attigissem lumina vitae,
     Opto iam mortem, mors mihi vita foret!
 Flebo nec immensis satiabor fletibus unquam,
     Dum viduata suo Principe Bosna gemit!!

Tu saltem Rector Coeli terraeque benigne!
     Iam miserere Tuis, vincula solve Tuis!
 Intereat Patriae, Gentis, Regni, impuis hostis,
     Corruat, et dextram sentiat ille Tuam.
Si pereunt omnes, nec nos superesse rogamus
     Aequo animo quivis publica fata subit.⁵
 Si vivunt alii, nobis quoque vivere dona!
     Et Tibi de memori pectore cedet honos.
 Cur ferit e reliquis, nos haec tantumodo clades?
     Crimina iam, quando nostra pianda foret?
 Ergo Clementissime mi miserere Deorum,
     Et de sublimi respice sede Deus!!

Magna decent Magnos, qVapropter maxima VatuM
 Aggredimur, quae sic summi venerantur ut im I
 Rectorem celebrare pium, de lumine lumeN
 Illum nempe Virum, qui par virtutibus ipsI
 Athletae Eliae, Superis pietate propinquuS
 Nomen gens cuius merIta cum Sidere laudaT
 O! pereant Graji sapientes, maxima RomaE
 Vatum pars pereat, sed Bosna Tui venerentuR
 Insignes Doctores, quos est carmine volluP⁶
 Concelebrare mihi, nam summis crede! MerentuR
 Hymnis laudari, quia plVs Hi laudibus aequO
 Sunt digni. Nec opus multis testatur id actV
 Tellus Pannoniorum, sic: Gymnasia, LudI
 Et florens Academia quaevis, Lycea, ne noN

420

470

910

BLAŽ JOSIĆ: ELEGIJA O NOVOJ GODINI

Tolik me pritisnu sram, jadno životarim sad.
 Jadna sam, zala svih sažetak kratak je ovo,
     Od kog po sudu mom kraći i ne može bit.
 Kamo sreće, o da nikad se na svijet ne rodih!
     Mjesto da stoput mrem, umrla jednom bih rad!
 O da prvo ja života ne ugledah svjetlo –
     Želim sada smrt, život bi bila i smrt!
 Plaćem i beskrajnog plača nikad naužit se neću
     Bosna dok udova ta Kralja oplakuje svog!

Ti što nebom blag i zemljom kraljuješ barem,
     Smiluj se svojima već, okove poskidaj s njih!
 Kraljevstva, Roda i Doma dušmanin propao opak,
     Nestao, desnicu daj tvoju da osjeti on!
 Propadnu l' drugi svi, ne želimo opstati ni mi,
     S mirom u duši svak opću će prihvatići kob.⁵
 Ako li drugi žive, podaj da živimo i mi!
     Onda će zahvalna grud tebi odavati čast.
 Zašto jedino nas da ova nevolja mori?
     Kad ćemo svoje zlo napokon okajat moć?
 Od svih Najblaži Bože, dakle smiluje se meni,
     Bože, s visokog svog prijestolja pogledaj ti!

420

470

910

Mora se veliko Velikom dati, te Pjesnički nauM
 A što i mali i veliki štuju – započnjem vrlI:
 Rektora slaviti pobožna, koji svijetli nam sjajaN
 Iliji junačnom Muža ravna po svakoj vrlinI
 A po pobožnosti on je i Višnjim bićima ponoS
 Narod njegovo Ime do Zvijezda običava dizaT
 O nek propadnu Graji mudri, i Pjesnike RimskE
 Velikim dijelom propast nek snađe, a dižu se uzgoR
 Izvrsni, Bosno, Tvoji Učeni Ljudi; nastuP⁶
 Cijeli Im zasluži njih da moja pjesma i vedaR
 Himan slavi, jer hvale su, Vjeruj, dostojni vrlO
 Suvise ne treba dokaza, činom svjedok je gotoV
 Tome Panonski Kraj, kao: Škole, Nastupi JavnI
 Eto i još Akademija svaka i Licej cvjeta

⁵ Janus Pannonius.⁶ Idem, quod *volupe* per Apocopen, quod etiam Nonius adnotavit. Pariter Plautus in: *Casina: facite animo vestro volup*. Idem in *Asinaria: Hic senex si quid clam uxore animo fecit volup*.⁵ Jan Panonije⁶ Isto što i *volupe*, što je i Nonije zabilježio. Isto tako i Plaut u *Kazini: učinite po volji* (*volup*) *duši svojoj*. Također u *Magarcima: Ako ovaj starac potajno od žene učini što po volji* (*volup*) *duši*.

Palladis unanimes artes, quod ubilibet isthi^C
 Hi palmam tulerint. – Ast quid Marianovich? Audi
 Almus ubique locorum prout pellucida gemma
 Nectare divino lactatus fulsit, et ut soL
 Umbras inter atras nitet, et Nomen Reverendi
 Sic nituit socios inTer Marianovich omneS

920

Potom Palade umijeća sva – da su pobjedni vijena^C
 Hvale vrijedan odnijeli. – A Marjanović? On tI
 Alem ko presajjni svud i na mjestu svakome sijA
 Nektarom pojen božanskim, ko sjaj što sunčev je svijetaL
 Unutar tamnih sjena, jednako Ime se sjajI
 Slavno Marjanović, druzi, Toliko štovano od NaS

920

⁷ Universitates, uti Viennensis, et Pesthienensis ubi Bosnitae passim quoque frequentabant, et hodie in Pe-
 sthensi pro decore Patriae Duo dimicant.

⁷ Sveučilišta kao što su Bečko i Peštansko, gdje su Bosanci povremeno studirali, a i danas se na Peštan-
 skom Dvojica bore za čast Domovine.

ODE HONORIBUS PETRI KLOBUSITZKI

Ter dies felix! tenebras repellens,
Aureos, spargens radios per orbem,
Tu vehis nobis celebranda festa
Pectore et Ore.

Insonent ergo cytharae sonorae.
Nos Chorus Pindi resonans sequatur,
Tu decus! Nostris placidas at aures
Porridge votis!

120

Tota TE Cleri celebrat corona
Et simul gratum recolit clientum
Agmen, ac Patrem venerantur: artes,
Templa, Palaestrae;

Nec secus gratus meritis onustus
Te meum Summum fateor Patronum,
Qua Cliens dignas ideo refundo
Pectore grates.

Namque Tu factis cumulas decoris:
Me, meam Gentem, Patriamque charam,
Et manu nobis tribuis lubenti
Splendida dona.

130

Hinc Tuum nomen merito superbit
Palladis digne recolunt quod artes,
Et Caput Musae rosea corona
Nobile cingunt.

Quare adoramus pietate vera
TE Deus! regnans nitidis in astris,
Confove nobis Decus hoc, Patronum
Atque Parentem.

170

Et piis tandem meritis peractis
Coelicas Sedes superis in astris
Praesuli sancto tribuas precamur
Omne per aevum!

ODA PETRU KLOBUSITZKOM

Sretni dane, ti štono tjeraš tminu,
Zlatnih traka sjaj što po svijetu sipaš,
Vrijedan nosiš god te ga slavit valja
Ustima, Srcem.

Zvučnih citra jek nek se sada čuje,
Zvonki s Pinda Zbor nek nas svuda slijedi!
Uši, diko Ti, blagonaklon našoj
Usmjeri želji.

120

TEBE Klera zbor u cjelini slavi,
Još Te mnoštvo svih što ih štitиš stuje,
Crkve, Škole k tom i umijeća Tebe
Časte ko Oca.

Molbu našu čuj i pobožnost pravu,
Bože, zvjezdan svod što nebeski ravnaš:
Nama Oca tog i Patrona, Bože,
Ti potpomaži!

170

On kćđ svoja sva dobročinstva svrši,
Ti nam molbe čuj, Poglavaru svetom
Daj nebeski stan na visini gore
Čitavu vječnost!

Tako isto ja, dobročinstva cijeneć
Mnoga, Tebe stog za Patrona držim
Svoga; srcem svim, jer me štitиš, hvalu
Dostojnu srićem.

130

Krasnim djelom znaš obdarivat mnogim
Mene, Narod moj, te i dragi Dom mi,
Nama rukom Ti u veselju dijeliš
Darove sjajne.

Tvoje ime čast po pravici steče,
Diće njega još i Palade znanja,
Tvoj plemenit lik oko čela Muze
Ružama krune.